

Вимоги до презентації дослідницької пропозиції мають за мету зарахування на навчання здобувачів в аспірантурі для здобуття ступеня доктора філософії (PhD) зі спеціальності 293 Міжнародне право.

Вимоги до презентації дослідницької пропозиції складаються з вимог до структури і змісту наукового тексту дослідницької пропозиції, її презентації, списку рекомендованої літератури, шкали оцінювання.

Вимоги до презентації дослідницької пропозиції

1. Вимоги до структури і змісту наукового тексту дослідницької пропозиції

Відповідно до Правил прийому на навчання до аспірантури та докторантури Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна у 2024 році **дослідницька пропозиція** – це науковий текст обсягом до 5 сторінок, підготовлений вступником до аспірантури, в якому обґрунтовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження, його актуальність, стан розробки у вітчизняній та зарубіжній науці; можливі шляхи розв'язання поставлених задач тощо.

Науковий текст дослідницької пропозиції подається у форматі «doc» або «rtf» текстового редактора Microsoft Word»; поля: ліве – 25 мм, праве – 15 мм, верхнє та нижнє – 20 мм; гарнітура Times New Roman, кегль 14, інтерліньяж – 1,5. Обсяг наукового тексту до 5 сторінок.

Назва – «ДОСЛІДНИЦЬКА ПРОПОЗИЦІЯ», прізвище, ім'я, по батькові кандидата на вступ до аспірантури, тема дослідницької пропозиції, спеціальність та напрямок посередині рядка. Через інтервал сам текст дослідницької пропозиції.

Текст дослідницької пропозиції складається з актуальності теми дисертаційного дослідження, наукової новизни дослідження, об'єкта та предмета дослідження, його мети, методологічної основи дослідження, практичного значення очікуваних наукових результатів.

Актуальність теми. Обґрунтовується тематика майбутнього наукового дослідження, сутність проблеми, її значущість та доцільність наукового дослідження. Зазначається стан розробки теми дослідження у вітчизняній та зарубіжній науці.

Наукова новизна дослідження. Зазначається в чому буде полягати новизна майбутнього дисертаційного дослідження.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єкт дослідження – це процес або явище, які породжують наукову проблему. Об'єктом дослідження є вся сукупність суспільних відносин, що слугує джерелом необхідної для дослідника інформації. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. Предмет дослідження є таким його елементом, який включає сукупність властивостей і об'єкта, опосередкованих дослідником під час дослідження з певною метою в конкретних умовах. Об'єкт і предмет дослідження співвідносяться між собою як

загальне й часткове. В об'єкті виділяють ту його частину, яка є предметом дослідження.

Мета дослідження - кінцевий результат, на досягнення якого спрямоване наукове дослідження. Мета має містити у загальному вигляді очікувані результати та наукові завдання.

Методологічна основа дослідження. Подається перелік методів дослідження, які будуть використовуватись для досягнення мети та поставлених у відповідності до неї завдань. Вказати що саме буде досліджуватись за допомогою того чи іншого методу.

Практичне значення очікуваних наукових результатів. Подаються відомості про можливе практичне застосування майбутніх результатів.

2. Вимоги до презентації дослідницької пропозиції

Під час презентації дослідницької пропозиції предметній екзаменаційній комісії доповідь кандидата на вступ до аспірантури має супроводжувати презентація її наукового тексту.

Презентація виконується за допомогою програми Microsoft Office PowerPoint и має складатися з 7-12 слайдів.

Матеріал на слайді можна розділити на головний і додатковий. Головний необхідно виділити, щоб при демонстрації слайда він ніс основне смислове навантаження: розміром тексту або об'єкта, кольором, спецефектами, порядком появи на екрані. Додатковий матеріал призначений для підкреслення основної думки слайда.

Для різних видів об'єктів рекомендуються різні розміри шрифту. Заголовок слайда краще писати розміром шрифту 22-28, підзаголовок і підписи даних в діаграмах, таблицях тощо 18-22. Для виділення заголовка, ключових слів використовуйте напівжирний або підкреслений шрифт. Для оформлення другорядної інформації та коментарів – курсив. На всіх слайдах презентації використовуйте шрифт одної назви. Для гарного сприйняття презентації на моніторі чи екрані з будь-якої відстані, текст краще набирати шрифтом Arial, Bookman Old Style, Calibri, Tahoma, Times New Roman або Verdana.

На першому слайді слід вказати назву ВНЗ, прізвище, ім'я та по-батькові вступника, тему презентації дослідницької пропозиції. Починаючи з другого слайду подається зміст дослідницької пропозиції.

Слайди повинні бути тезисними. Для надання презентації наочності на деяких слайдах можна розмістити різні схеми, графіки, фотографії, діаграми, малюнки, колажі тощо. У презентації може бути використаний звуковий супровід.

Рекомендована література:

1. Конституція України від 28.06.1996. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

2. Про освіту : Закон України від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
3. Про вищу освіту : Закон України від 1 липня 2014 року № 1556-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
4. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) : Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>.
5. Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами : навч. посіб. / Т. О. Шаравара. Київ : Ліра-К, 2017. 256 с.
6. Організація наукових досліджень : навч. посіб. / В. М. Кислий. Суми : Університетська книга, 2011. 224 с.
7. Організація та методологія наукових досліджень : навч. посіб. / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. Харків : Право, 2017. 448 с.
8. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарченко. 5-те вид., стер. Київ : Знання, 2006. 307 с.
9. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / О. В. Колесников. 2-ге вид., випр. та доп. Київ : Центр учбо вої літератури, 2011. 144 с.
10. Основи науково-дослідної роботи : навч. посіб. / Ю. І. Палеха, Н. О. Леміш. Київ : Ліра-К, 2016. 336 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – <http://portal.rada.gov.ua/>
2. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. – <http://www.kmu.gov.ua/>

Шкала оцінювання

Позитивна оцінка виставляється за шкалою 100-200 балів. Максимально можлива сумарна кількість набраних вступником балів – 200. У разі набрання вступником менше 100 балів, він отримує негативну оцінку «незадовільно».

Кількість балів	Критерії оцінювання
180-200	Вступник зрозуміло, точно і аргументовано викладає свою позицію; володіє нормативною та науково-монографічною базою з теми дослідницької пропозиції; правильно, системно, послідовно, грамотно і логічно дає повні відповіді на питання членів предметної екзаменаційної комісії. Оформлення презентації дослідницької пропозиції повністю відповідає встановленим вимогам.
160-179	Вступник зрозуміло і аргументовано викладає свою позицію; володіє нормативною та науково-

	монографічною базою з теми дослідницької пропозиції; але на додаткові питання, які ставлять члени предметної екзаменаційної комісії для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою їх допомогою. Оформлення презентації дослідницької пропозиції в цілому відповідає встановленим вимогам.
140-159	Вступник зрозуміло викладає свою позицію, володіє необхідними навичками по узагальненню та систематизації відповіді, проте допускає незначні помилки і погрішності. На питання відповідає неповно й неаргументовано. Є незначні помилки при оформленні презентації дослідницької пропозиції.
120-139	Вступник викладає свою позицію, але не окреслює необхідні деталі, допускає неточні формулювання понять, відповідає неповно й не аргументовано. Відповіді на запитання членів предметної екзаменаційної комісії дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі. Є помилки при оформленні презентації дослідницької пропозиції.
100-119	Вступник допускає суттєві помилки і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки членів предметної екзаменаційної комісії; виявляє незнання значної частини матеріалу репрезентованої дослідницької пропозиції, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце замінки і перерви; не відповідає на деякі питання членів предметної екзаменаційної комісії. Є помилки при оформленні презентації дослідницької пропозиції.
0-99 «незадовільно»	Вступник не надав дослідницьку пропозицію, її презентацію або наданий науковий текст та його презентація не відповідають темі дослідження

Голова предметної екзаменаційної комісії

Олександр ГАВРИЛЕНКО

Програму затверджено на засіданні приймальної комісії від 15 квітня 2024 року, протокол № 2

Відповідальний секретар приймальної комісії

Сергій ЄЛЬЦОВ